ב"ה | גיליון **824**
ערב שבת קודש
פרשת **וישלח** תשפ"ז

י-ם	16:16	17:15
ת"א	16:17	17:16
חיפה	16:15	17:14
ב"ש	16:19	17:17

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

תחלת פרשת "וישלח" – הכנה לעבודת ימי החול בעולם הזה

עד "רביעי" של וישלח הנושא הוא המפגש של יעקב ועשו. ידוע שבסידורים העבים, במוצאי שבת נדפס לומר את כל ארבע העליות הראשונות של וישלח, כל הסיפור של המפגש בין יעקב ועשו. שבת היא מעין עולם הבא, ואחרי שהיא יוצאת, הכנה לעבודת השבוע, יש **יהודים שכל שבוע במוצאי שבת קוראים את תחלת פרשת וישלח – מהתחלה עד סוף "רביעי", המפגש בין יעקב לעשו, שמגדיר מה היא העבודה של היהודי במשך כל ימי החול, לפגוש את עשו.**

עם כל הסכנה, עם כל הפחד – יעקב ירא שמא יהרג ושמא יהרוג, הוא צעק לה' "הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו", הוא הבין עצמו לשלשה דברים, דורון מלחמה ותפלה. כל שבוע צריך את כל הדברים האלה: יש רוחות שצריך להלחם בהן; יש דברים שצריך – מלה לא יפה – לשחד אותם, לתת להם דורון, מנחה; וצריך להתפלל לקדוש ברוך הוא. לכל הדברים האלה יעקב הכין את עצמו. שוב, זו פרשה כל כך כללית שיש אומרים אותה כל שבוע במוצאי שבת – הכל מודפס בתוך הסידור.
(י כסלו ע"ח)

המגיד ממזריטש | תפילה מעשית

יש סיפור מפורסם על **המגיד ממזריטש**, בעל ההילולא של **יט כסלו**: לפני שהוא התפרסם היה לו חבר והם למדו יחד קבלה. החבר היה מקובל גדול, ידע קבלה טוב וכיוון בתפלתו את כל כוונות האריז"ל. הוא בא כחבר ילדות של המגיד לשאול אותו שאלה – 'אני מכוון את כל כוונות האריז"ל ולא לוקח לי כל כך הרבה זמן כמוך, מה לוקח כל כך הרבה זמן בתפלה?'. הוא אמר לו משל, שמשמעותו היתה – אתה רק חושב את המלים, בלי לפעול באמת. הדימוי היה שבשביל לעשות עסקים צריך ללכת לשוק, ואם יש אדם שרק יושב בבית ומדמיין שכעת הוא עושה עסקים – זו פארסה – כעת אני הולך לללייפציג וכו', והכל לוקח רק חצי שעה, כל המסע. זה ההבדל בינינו – אתה רק חושב על הענין, אני הולך לשם... גם המגיד הולך לשם (רק) במחשבתו – אבל הוא באמת הולך לשם! יש הבדל גדול בין שני הדברים.
(כ סיון ע"ח)

> אתה רק חושב על הענין, אני הולך לשם

אוצר קצר

מאיפה מתחיל עם ישראל?

מתוך דבריו הגאון של רבי יוסף ענגיל זצ"ל:

כל האנושות נקראת בני-נח – משבעים צאצאיו של נח יצאו שבעים אומות העולם. עם ישראל נבדל מהן, כמו שאומרים בהבדלה "המבדיל... בין ישראל לעמים". השאלה, שיש בה הרבה דעות, היא מתי היתה ההבדלה הזו. ברור שאברהם אבינו הוא היהודי הראשון, אבל השאלה מצד ההלכה – מתי עם ישראל יצא מכלל בני נח ויש לו הלכות אחרות. הוא כותב כאן שהוא מצדד לומר ש**על אף שאברהם ויצחק הם האבות הראשונים שלנו, והם ודאי יהודים ("מי הוא יהודי – הכופר בע"ז"), ההבדלה לפי ההלכה מתחילה אצל יעקב אבינו – הוא נקרא ישראל וממנו מתחילים בני ישראל**. חז"ל אמנם אומרים שכל אחד מהאבות נקרא ישראל, אבל בפשטות ובגילוי יעקב זכה לגלות את השם הזה.

כמו שכתוב בתניא, הבחירה בישראל היא בגוף היהודי, למרות שהוא נראה כמו הגוף של שאר אומות העולם. חז"ל אומרים שההבדל בגוף הוא שאצל אומות העולם נותרה הזוהמה שהטיל הנחש בחוה, בעוד בישראל פסקה הזוהמה הזו.

המשך בעמ' הבא

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

שלשת דורות החסידות – המשכה עד התכלית

נקביל את אבות החסידות – הבעל שם טוב, הרב המגיד ממעזריטש ואדמו"ר הזקן ל– תפארת-יסוד-מלכות:

הבעל שם טוב – שקוראים לו ישראל, על שם עם ישראל כולו – הוא **תפארת**. עיקר השם ישראל בקבלה בתפארת, כמו שהפסוק אומר "תפארת ישראל".

לפי זה **הרב המגיד** הוא כנגד ספירת **היסוד** – אות ברית קדש, השלום, תיקון הברית. מה הקשר של הרב המגיד ליסוד? המגיד נקרא דוב. על הדב כתוב "דב שוקק" – שוקק לשון תשוקה. ה"שוקק" הוא בעצם הקול של הדב – לדב יש קול מיוחד, הוא שוקק, והקול מבטא את התשוקה שלו. איפה יש תשוקה? בספירת היסוד, בברית, אבל היא מתחילה מהנצח וההוד, השוקיים, כדרשת חז"ל על הפסוק "שוקיו עמודי שש", "זה העולם שנשתוקק הקב"ה לבראתו... לששה ימים". השוקיים, הנצח וההוד, הולכים יחד עם היסוד שהוא התשוקה. בשיר השירים כתוב "אני לדודי ועלי תשוקתו". "אני לדודי" אומרת הכלה, המלכות, אבל "עלי תשוקתו" הוא היסוד – זהו חיבור היסוד אל המלכות. **דב** הוא גם ראשי תיבות "**ד**ירה **ב**תחתונים" – התאוה של הקב"ה, השקיקה של הקב"ה, התשוקה של הקב"ה, היא בספירת היסוד. לכן המגיד הוא היסוד.

> אם הבעל שם טוב הוא התפארת והמגיד הוא היסוד – מיהו אדמו"ר הזקן?

היסוד הוא הצדיק. כמו שיש ביסוד "תמורת שלום מלחמה", כנ"ל, כך גם צמד המושגים צדיק ורשע שייכים ליסוד – או שהיסוד הוא תיקון הברית, שנקרא צדיק, או להיפך, פגם הברית ר"ל, שגם הוא היסוד. שם עיקר התיקון.

כל זה קשור גם לגימטריא של השם **דב-בער**, "**אור הגנוז**" – גם ביטוי של היסוד. כתוב שהקב"ה ברא ביום הראשון את האור, "ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור", ואחר כך כתוב "וירא אלהים את האור כי טוב" – "טוב לגנזו", יותר מדי טוב מכדי שהרשעים יהנו בו, ולכן גנזו לצדיקים לעתיד לבוא. "והיכן גנזו?" – בספירות כתוב שהוא גנז אותו ביסוד, גנז אותו לצדיק שיתקן את הברית, לספירה של **דב-בער**, בגימטריא "**אור הגנוז**". לעומת זאת, "ונר רשעים ידעך" – הרשע לא זוכה לאור הגנוז של דב-בער.

אם הבעל שם טוב הוא התפארת והמגיד הוא היסוד – מיהו **אדמו"ר הזקן**? ה**מלכות**. אדמו"ר הזקן הוא מלכות בית דוד, הוא ראוי להיות משיח, הוא המשיח שבדור. אדמו"ר הזקן נקרא שניאור זלמן. שניאור הוא שני-אור – אור של תורת הנגלה, שו"ע של אדמו"ר הזקן, ואור של תורת הנסתר, תורת החסידות. תורת החסידות של המגיד היא עדיין נסתר, "אור הגנוז", אבל כל מה שאדמו"ר הזקן פרסם, גם ספר התניא, הוא בעצם המשכה וגילוי של אור הגנוז בעלמא דאתגליא, במלכות, הכל אצלו מלכות.

כמה שוה **שניאור-זלמן**? 694. מה קורה אם הופכים את הספרות? מקבלים 496, **מלכות**. התכל'ס של אדמו"ר הזקן היא מלכות, "דוד מלך ישראל חי וקים".

(מוצאי יט כסלו פ"ב)

אוצר הפתגם

קו האמצעי (כנגד יעקב אבינו) הוא רחמים – הרחמים נוטים לחסד, נותנים גם למי שלא מגיע לו, אבל בתנאי שהנתינה הזו מטיבה לו ולא גורמת לו להיות יותר גרוע. החסד נותן גם למי שלא ראוי, ויכול לטפח את ישמעאל, והרחמים הם נתינה למי שיש בו דעת וההטבה עושה אותו יותר טוב.

(ד אדר תש"פ)

כל הלא-טוב, כל הנפילות, נפילה וקימה – מתחילות מ"כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" [ידוע ומפורסם לנו, שהמקור של כל הלא-מתוקן כאן במדינה הוא האמירה, המחשבה, של "כֹחי ועֹצם ידי עשה לי את החיל הזה". רק כמה ימים לפני המלחמה גולדה אמרה ש'אנחנו במצב הכי טוב שהיינו אי פעם' – המדינה הזו על הכיפק לגמרי...]

(מוצאי יט תשרי פ"ד)

המשך מ'אוצר קצר':

הפסקת הזוהמה באופן שיגרום ששוב לא תהיה מיתה לא החזיקה מעמד, ומחטא העגל שוב יש מיתה בעולם, אבל היא כן פעלה שינוי בגוף של ישראל מאומות העולם. לפי דעת רבי יוחנן, משמע שהבחירה בישראל וההבדלה שלהם מהאומות היא בזמן מתן תורה, אבל הגמרא אומרת שדעתו חולקת על דעת רבי אבא בר כהנא:

רבי אבא אומר שעל אף הגדולה של אברהם ויצחק, הזוהמה שהיתה בהם מהדורות הקודמים, מאז חטא אדם הראשון, לא פסקה לגמרי. לכן אברהם הוליד את ישמעאל (לפני ברית המילה, אבל גם לאחר ברית המילה ולידת יצחק הוא הוליד את בני הפילגשים) ויצחק הוליד את עשו. רק אצל יעקב רואים ש"מטתו שלמה" – מתחיל שינוי בעם ישראל, הוא מוליד **יב** שבטים, ואחר כך את שבעים יוצאי ירך יעקב, ובכולם אין זוהמה. לכן, מתאים שמיעקב – עמוד התורה – בעצם כבר מתחיל מתן תורה. אמנם "אלפים שנה תורה" מתחילות מאברהם אבינו, אבל צריך לומר שזו תורה בדרך של מקיף. "מתן תורה", בפנימיות, באופן שחודר ומשנה את טבע הגוף ("פסקה זוהמתן"), קורה רק מאוחר יותר – ולפי מה שהוא מצדד כאן הוא מתחיל בעצם מיעקב אבינו.

(יד טבת פ"ו)

מחוה עיצוב: דעה אביחיל | 054-6580146